

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/106/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315221947
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2315221947.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31335004, proti žalovaným: 1/ J. L., nar. XX. I. XXXX, trvalo bytom M. XXX, 2/ V. L., rod. U., nar. XX. W. XXXX, trvalo bytom M. XXX, o zaplatenie 20.539,30 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobkyne proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Galanta z 26. januára 2017 č. k. 30C/617/2015-60 a proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 25. júna 2018 č. k. 30C/617/2015-89, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok pre zmeškanie súdu prvej inštancie r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie r u š í.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137 písm. a/, § 278, § 279 CSP (zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov). Vecne dôvodil, že odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobkyne obsahuje iba stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie. Žalobkyňa sa na základe skutočností uvedených v žalobe z 22.9.2015 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 20.539,30 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania titulom zmluvy o úvere z 25.2.2013. Predvolanie na pojednávanie súdu s poučením, že na pojednávaní rozhodne súd o žalobe o splnení povinnosti na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ak sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnil, bolo žalobkyni doručené dňa 3.1.2017. Žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčasť ani nijako neospravedlnila. Na základe návrhu žalovaných 1/ a 2/ dospel súd k záveru, že boli splnené predpoklady pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 CSP, vecne tak, že žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnej výške, keďže boli v konaní v celom rozsahu úspešní a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne im náhradu trov konania nepriznať, avšak s poukazom na to, že žalovaným 1/ a 2/ žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd im náhradu trov konania nepriznal, s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

2. Proti tomuto rozsudku pre zmeškanie v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodila, že elektronickým podaním z 24.2.2017 navrhla, aby súd predmetný rozsudok pre zmeškanie uznesením zrušil, nakoľko však o uvedenom návrhu doposiaľ nebolo rozhodnuté, z opatrnosti podáva voči uvedenému rozsudku aj odvolanie. Žalobkyňa sa z predmetného pojednávania konaného dňa

26.1.2017 ospravedlnila listom z 23.1.2017 z dôvodu pracovnej vyťaženia, pričom mala za to, že všetky rozhodujúce skutočnosti už uviedla v podanom Návrhu na vydanie platobného rozkazu z 22.9.2015 a v Odpovedi na výzvu súdu z 10.11.2015. Až následne (po vrátení doručky) zistila, že jej ospravedlnenie bolo súdu doručené až 27.1.2017, a teda v deň konania pojednávania (26.1.2017) súd ospravedlnením žalobkyne ešte nedisponoval. Žalobkyňa pri odosielaní ospravedlnenia mala za to, že toto bude súdu doručené najneskôr do 2 dní (ako štandardná poštová zásielka), t. j. najneskôr 25.1.2017, a teda súd by ho mal mať najneskôr jeden deň pred pojednávaním k dispozícii. Poštová preprava však v tomto prípade trvala neobvykle dlho, v dôsledku čoho súd ospravedlnenie obdržal oneskorene. Za uvedené sa opätovne ospravedlnila, prosila súd, aby prihliadol na to, že ospravedlnenie zaslala a odôvodnene predpokladala, že toto bude súdu doručené včas. V tejto súvislosti považuje následok v podobe zamietnutia celej žaloby za neprimerane tvrdý zásah do práva žalobkyne na súdnu ochranu, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že súdu predložila všetky rozhodujúce skutkové tvrdenia aj dôkazy v listinnej podobe a nežiadala o odročenie pojednávania, ale súhlasila s tým, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti na základe predmetných písomných podaní a dôkazov. Žalobkyňa mala zároveň za to, že súd sa na všetky otázky, ktoré považoval za sporné, žalobkyne opýtal vo výzve z 28.10.2015, na ktorú žalobkyňa reagovala podaním z 10.11.2015. Žalobkyňa bola teda presvedčená, že jej účasť na pojednávaní nie je nutná a že bude hospodárnejšie keď sa pojednávania nezúčastní. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby súd vydaný rozsudok pre zmeškanie zrušil a aby nariadil nový termín pojednávania, na ktorý sa žalobkyňa dostaví.

3. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalobkyne na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 30C/617/2015-60 zo dňa 26.1.2017 zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 278, § 281 ods. 1 a 2 a § 470 ods. 1 a 2 CSP, vecne dôvodil, že žalobkyňa sa na základe skutočností uvedených v žalobe z 22.9.2015 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 20.539,30 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Rozsudkom pre zmeškanie súdu prvej inštancie č. k. 30C/617/2015-60 z 26.1.2017 súd žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok bol vyhlásený podľa ust. § 278 CSP na návrh žalovaných 1/ a 2/ na pojednávaní, na ktoré sa žalobkyňa nedostavila a svoju neúčasť vôbec neospravedlnila, čím pojednávanie zmeškala. Rozsudok bol doručený žalobkyni 1.3.2017. Návrhom z 25.2.2017 sa žalobkyňa domáhala zrušenia tohto rozsudku pre zmeškanie. Dôvodila, že z predmetného pojednávania sa ospravedlnila listom z 23.1.2017 z dôvodu pracovnej vyťaženia a až následne (po vrátení doručky) zistila, že jej ospravedlnenie bolo súdu doručené až dňa 27.1.2017, a teda v deň konania pojednávania súd jej ospravedlnením nedisponoval, keď pri odosielaní ospravedlnenia mala za to, že toto bude súdu doručené najneskôr do dvoch dní, t. j. najneskôr 25.1.2017. Poštová preprava však v tomto prípade trvala neobvykle dlho, v dôsledku čoho súd obdržal ospravedlnenie oneskorene. Žiadala, aby súd prihliadol na to, že ospravedlnenie zaslala a odôvodnene predpokladala, že toto bude súdu doručené včas. Ďalej dôvodila, že rozsudok pre zmeškanie žalobcu predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalobcu v spore. Rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu na pojednávaní je obligatórne, za splnenia podmienky, že tu existuje výslovný návrh žalovaného na túto formu rozhodnutia. Kontumačný rozsudok po nariadení pojednávania predstavuje sankciu pre žalobcu za nedostavenie sa na už nariadené pojednávanie. Zákon pripúšťa možnosť zrušenia rozsudku pre zmeškanie, ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci a podal v zákonnej lehote návrh na jeho zrušenie. Zo znenia ust. § 281 ods. 1 CSP vyplýva, že dôvodom zrušenia rozsudku pre zmeškanie môžu byť len ospravedlniteľné dôvody, kvôli ktorým žalobca zmeškal pojednávanie. Citované ustanovenie umožňuje založiť návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie len na dôvodoch, ktoré žalobcovi bránili zúčastniť sa pojednávania, na ktorom bol rozsudok pre zmeškanie vyhlásený. Z obsahu spisu je nepochybné, že súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 26.1.2017, na ktoré predvolal žalobkyňu a žalovaných 1/ a 2/. Žalobkyni bolo predvolanie na pojednávanie doručené 3.1.2017. Zo zápisnice o pojednávaní z 26.1.2017 vyplýva, že sa žalobkyňa na predmetné pojednávanie nedostavila, svoju neprítomnosť neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami, pričom žalovaní 1/ a 2/ navrhli súdu, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Podľa názoru súdu neobstojí argument žalobkyne, že pri odosielaní ospravedlnenia na pojednávanie mala za to, že toto bude súdu doručené najneskôr 25.1.2017, keďže v prípade podania žalobkyne do spisu je rozhodujúci dátum jeho doručenia súdu. Súd nie je zodpovedný za čas, ktorý bude trvať poštová preprava, a je preto výlučne vecou žalobkyne doručiť svoje podanie tak, aby bolo súdu doručené včas a nespoliehať sa len na obvyklú dĺžku poštovej prepravy (a to aj s poukazom na to, že predvolanie na pojednávanie bolo žalobkyni doručené už 3.1.2017, tzn. v dostatočnom časovom predstihu). Nakoľko v predmetnej veci boli naplnené všetky predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie na pojednávaní, predovšetkým z dôvodu, že žalobkyňa svoju neúčasť

na pojednávani neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami, súd rozhodol tak, že návrh žalobkyne na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dôvodila, že existuje ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý žalobkyňa zmeškala pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Dňa 23.2.2017 jej bola doručená zápisnica z pojednávania z 26.1.2017, z ktorej sa dozvedela, že súd na uvedenom pojednávani rozhodol rozsudkom pre zmeškanie a žalobu zamietol. Z predmetného pojednávania sa ospravedlnila listom z 23.1.2017 z dôvodu pracovnej vyťaženia, pričom mala za to, že všetky rozhodujúce skutočnosti už uviedla v podanom Návrhu na vydanie platobného rozkazu z 22.9.2015 a v Odpovedi na výzvu súdu z 10.11.2015. Žalobkyňa až následne (po vrátení doručky) zistila, že jej ospravedlnenie bolo súdu doručené až 27.1.2017, a teda v deň konania pojednávania (26.1.2017) súd ospravedlnením žalobkyne ešte nedisponoval. Žalobkyňa pri odosielaní ospravedlnenia mala za to, že toto bude súdu doručené najneskôr do dvoch dní, t. j. najneskôr 25.1.2017, a teda súd ho mal mať najneskôr jeden deň pred pojednávanim k dispozícii. Poštová preprava však v tomto prípade trvala neobvykle dlho, v dôsledku čoho súd obdržal ospravedlnenie oneskorene. Žalobkyňa zmeškala ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávani nariadenom na 26.1.2017 z ospravedlniteľných dôvodov, nakoľko bolo zapríčinené nezávisle od vôle žalobkyne, konaním tretej osoby. Tak ako vyplýva zo súdneho spisu, žalobkyňa ospravedlnenie svojej neúčasti súdu zaslala, avšak toto jej podanie nebolo súdu doručené včas, a to nie zavinením žalobkyne. Toto podanie bolo podané na poštovú prepravu Slovenskej pošty, a.s., ktorá mala povinnosť o doručiť. Žalobkyňa teda neignorovala predvolanie žalobkyne na nariadené pojednávanie. Žalobkyňa podala podanie na prepravu v takom termíne, aby bolo súdu, za predpokladu dodržania dodacích lehôt Pošty uvedených v Podmienkach, doručené včas. Je si vedomá, že by sa nemala spoliehať na prepravný poriadok poštového podniku, avšak je potrebné prihliadať aj na skutočnosti, že žalobkyňa bola počas celého konania aktívna a jej účasť na pojednávani nebola nutná a rovnako nebola potrebná. Navyše na vydanie napádaného rozsudku neboli splnené podmienky bez ohľadu na skutočnosť, či žalobkyňa svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávani neospravedlnila včas z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov. Citovala čl. 2 ods. CSP a uviedla, že v zmysle dôvodovej správy je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu, ako kontumačného rozsudku, procesnou sankciou za pasivitu žalobcu. Poukázala na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu ČR z 23.2.2016 sp. zn. IV. ÚS 3143/15, z ktorých vyplýva, že kontumačný rozsudok možno vydať iba vtedy, ak to zodpovedá, vzhľadom k ostatným okolnostiam, ostatným zásadám civilného procesu a základnému právu strany na spravodlivé konanie. Žalobkyňa sa zdá neprípustné, aby sa predmetné ustanovenie vykladalo až šikanózne a použilo v prípade, ak je žalobca v celom spore aktívny, len sa nedostavil na pojednávanie, pričom zo sporu nevyplýva potreba, aby žalobca bol prítomný len z dôvodu, aby predniesol opakovane to, čo súdu a žalovaným už poskytol písomne. Žalobkyňa nemala za to, že v predmetnom spore bola jej účasť nevyhnutná, nakoľko nemala za to, že v predmetnej veci je niečo sporné, čo je potrebné ďalej preukazovať. Žalovaní sa nikdy k žalobe nevyjadrili, teda považovali uvedené skutočnosti za nesporné. Žalobkyňa riadne odôvodnila otázky, ktoré súd považoval za potrebné bližšie ozrejmiť vyjadrením z 10.11.2015. Vzhľadom na uvedené sa zdá žalobkyňi prísne, aby súd vydaním rozsudku pre zmeškanie nárok žalobkyne, ktorý riadne odôvodnila, na výzvu súdu riadne odpovedala, zamietol len z dôvodu, že uplatnil ust. CSP mimo jeho účel, nakoľko žalobkyňa bola a je v celom konaní aktívna, len sa nezúčastnila pojednávania, nakoľko mala za to, že riadne ospravedlnila svoju neúčasť. Poukázala na skutočnosť, že je štandardným postupom, že sa žalobcovia nezúčastňujú pojednávania v prípade, ak nie je nárok relevantne rozporovaný, je to aj v záujme žalovaných, aby sa zbytočne nezvyšovali trovy konania. V zmysle zachovania zásady hospodárnosti, žalobkyňa sa nechce nechať zbytočne zastupovať advokátmi, aby sa ešte viac nenavýšovala pohľadávka žalovaných. V prípade ak by mala žalobkyňa za to, že v danom spore je jej účasť nevyhnutná, pokúsila by sa zabezpečiť účasť zamestnanca, v nevyhnutnom prípade by sa dala zastúpiť advokátom. V prípade ak by bola žalobkyňa predvolaná s dodatkom, že jej účasť je nevyhnutná a nedostavila by sa, v danom prípade by rozsudok pre zmeškanie bol na mieste. Tiež poukázala na skutočnosť, že bola predvolaná aj na termín 6.9.2016, kedy svoju neúčasť ospravedlnila včas, súd následne nežiadal od nej predloženie žiadnych dôkazov ani ozrejenie ďalších skutočností a ani jej nepredložil prípadné tvrdenia žalovaných, aby sa k nim mohla žalobkyňa vyjadriť. Žalobkyňa má za to, že nie je možné ust. CSP vykladať takto formalisticky, nakoľko bola v konaní aktívna, svoj nárok riadne odôvodnila a nebolo účelom CSP vydávať rozsudok pre zmeškanie žalobcu v takomto prípade. Ani účelom a zmyslom zásad CSP, najmä zásady hospodárnosti nie je, aby sa žalobca dostavil na všetky pojednávania a navýšoval tak v mnohých prípadoch zbytočne trovy konania, ktoré aj tak v konečnom dôsledku vo väčšej

časti, ak nie v plnom rozsahu, znášajú žalovaní, pričom ďalej žalobkyňa poukazovala hlavne na zásadu písomnosti konania, ktorá by mala prevládať v civilnom konaní. Žalobkyňa bola názoru, že ust. § 278 a nasl. CSP, tak ako to vyplýva z dôvodovej správy k CSP, má byť akousi sankciou pre žalobcov, ktorí sú v konaní pasívni a ich pasivitou sa napr. nenaplní účel zásady vyjadrenej v čl. 17 CSP. Z Nálezu Ústavného súdu ČR z 23.2.2016 sp. zn. IV. ÚS 3143/15 podľa žalobkyne vyplýva, že okrem splnenia formálnych podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie je potrebné skúmať aj materiálnu stránku, a síce mieru pasivity žalobkyne a nevyhnutnosť rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie. Poukázala tiež na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 23.4.2018 sp. zn. 17Co/280/2017. Bola názoru, že napádaný rozsudok spôsobuje nespravodlivú diskvalifikáciu žalobkyne, ktorej neprítomnosť na pojednávaní nespôsobila žiadne komplikácie pri zisťovaní skutkového stavu ani právnom posúdení veci, a teda o uplatnenom nároku mohlo byť aj bez prítomnosti žalobkyne plnohodnotne rozhodnuté. Navyše nakoľko žalovaní vyjadrenie k žalobe písomne nepodali, napádaným rozsudkom bol zamietnutý nárok, ktorý nebol žalovanými vôbec spochybnený. V zmysle § 151 CSP ostali skutkové tvrdenia žalobkyne v konaní nesporné a zamietnutie nespochybneného nároku je v rámci princípu kontradiktórnosti konania, podľa názoru žalobkyne, rovnako v rozpore s obsahom práva na spravodlivý proces.

5. Žalovaným boli obe odvolania doručené, k odvolaniam žalobkyne sa však nevyjadrili, odvolacie návrhy nepodali.

6. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1. júla 2016, ktorým bol zrušený O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech boli rozhodnutia vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku pre zmeškanie a uzneseniu súdu prvej inštancie, proti ktorým zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a 2 v spojení s § 356 písm. b/ a contrario a § 357 písm. h/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolania sú prípustné a dôvodné, a napadnutý rozsudok pre zmeškanie aj napadnuté uznesenie je dôvodné zrušiť.

7. V predmetnej veci bol na pojednávaní na návrh žalovaných vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalobkyne (kontumačný rozsudok v neprospech žalobkyne), ktorým bola žaloba zamietnutá, následne súd prvej inštancie uznesením zamietol aj návrh žalobkyne na zrušenie tohto rozsudku pre zmeškanie. Odvolaniami žalobkyne boli napadnuté obe uvedené rozhodnutia. Z obsahu odvolaní vyplýva, že žalobkyňa uplatnila vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces, tvrdiac, že ust. § 278 a nasl. CSP nemožno vykladať tak formalisticky ako to urobil súd prvej inštancie, nakoľko žalobkyňa bola v konaní aktívna, svoj nárok riadne odôvodnila a nebolo účelom CSP vydávať rozsudok pre zmeškanie žalobcu v takomto prípade, keď okrem splnenia formálnych podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie je potrebné skúmať aj materiálnu stránku, a síce mieru pasivity žalobkyne a nevyhnutnosť rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie.

8. Podľa čl. 2 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. (2) Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 CSP: (1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. (2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Podľa čl. 17 CSP: Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 389 ods.1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 356 CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku a) vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia, b) pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

Podľa § 137 písm. a/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

Podľa § 167 ods. 1 až 4 CSP: (1) Ak súd neodmietol žalobu podľa § 129 alebo nerozhodol o zastavení konania, doručí žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk. (2) Spolu s doručením žaloby súd žalovaného vyzve, aby sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne vyjadril, a ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. (3) Ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa v lehote určenej súdom. Žalobca uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania. (4) Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, doručí vyjadrenie žalobcu podľa odseku 3 žalovanému do vlastných rúk a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril v lehote určenej súdom. Žalovaný uvedie ďalšie skutočnosti a označí dôkazy na svoju obranu; na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súd poučí žalovaného o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

Podľa § 278 CSP: Na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

Podľa § 279 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

Podľa § 281 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ak žalobca z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. (2) Návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

Dôsledky kontradiktórneho sporového konania vyžadujú procesnú aktivitu obidvoch sporových strán zásadne rovnako, preto bola CSP zavedená sankcia za procesnú pasivitu aj na strane žalobcu. Procesnou sankciou za pasivitu žalobcu je strata sporu vo forme zamietavého kontumačného rozsudku. Predpokladmi vydania rozsudku pre zmeškanie žalobcu sú: 1. súd riadne a včas (§ 178 ods. 2 CSP) predvolal žalobcu na pojednávanie (§ 100 CSP), pričom predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalobca nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne; 2. žalobca sa nedostavil na pojednávanie v určený čas; 3. žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami; 4. návrh žalovaného na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu.

Rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalobcu je pri splnení zákonných predpokladov obligatórne. Rozsudok pre zmeškanie sa nevydáva po štandardnom vykonaní dokazovania ani po právnom posúdení veci, preto odôvodnenie tohto rozsudku obsahuje len stručnú identifikáciu

procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie. Súd teda v odôvodnení uvedie, čoho sa žalobca svojou žalobou domáhal, a uvedie splnenie predpokladov podľa § 278 CSP. Súd nie je povinný v odôvodnení rozsudku uvádzať hmotnoprávne posúdenie veci ani citovať ustanovenia hmotného práva. Ustanovenie § 279 CSP je špeciálnym vo vzťahu k § 220 ods. 2 a 3 CSP. Ustanovenie § 220 ods. 1 CSP, upravujúce náležitosti rozsudku, ako aj § 220 ods. 4 CSP sa však aplikujú aj na rozsudok pre zmeškanie. Rozsudok pre zmeškanie musí obsahovať aj poučenie o možnosti podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 281 CSP. Odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

Súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho môže a musí odchýliť, pokiaľ to vyžaduje zmysel a účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku (pozri nález Ústavného súdu ČR z 13. marca 2013 sp. zn. IV. ÚS 1241/12, a nález Ústavného súdu SR z 23. mája 2013 sp. zn. IV. ÚS 71/2013). Podľa čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Sudca totiž nie je len štatista, ktorý má zákony interpretovať a aplikovať formálne bez ohľadu na hľadanie spravodlivosti. Svoj názor však musí v rozhodnutí presvedčivo odôvodniť.

K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98), ale tiež v prípade, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda bolo prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy, alebo ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania (m. m. II. ÚS 107/2018).

K prílišnému formalizmu pri vydávaní rozsudku pre zmeškanie (i keď išlo o rozsudok pre zmeškanie žalovaného a nie žalobcu) sa vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo 4.6.2019 č. k. I.ÚS 233/2019-22, v ktorom uviedol, že formalistický výklad ustanovenia § 274 CSP skutočne nie je žiaduci, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, počas ktorej žalovaný nebol v konaní nečinný a súd vykonal rozsiahle dokazovanie na návrh strán sporu. V opačnom prípade pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch, môže takéto vydanie rozsudku pre zmeškanie znamenať porušenie práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd Českej republiky sa vo svojom Náleze z 23.0.2016 sp. zn. IV. ÚS 3143/15 vyjadril k rozsudku pre zmeškanie tak, že ho opísal ako procesno-sankčný nástroj chrániaci poctivého žalobcu pred nepoctivým žalovaným (alebo naopak poctivého žalovaného pred nepoctivým žalobcom), ktorý nemá záujem o aktívnu účasť na konaní - často v snahe oddialiť konečné rozhodnutie.

Odvolací súd je názoru, že pred vydaním rozsudku pre zmeškanie je potrebné skúmať, či v priebehu celého doposiaľ vedeného sporu bola strana, v neprospech ktorej sa má rozsudok vydať, skutočne procesne pasívna a či takýto postup bude voči nej v konečnom dôsledku spravodlivý. Je totiž rozdiel posudzovať náležitosti tohto efektívneho nástroja v prípade, ak sa jedná o žalovaného, ktorý sa iba svojim obštrukčným konaním in fraudem legis snaží oddialiť rozhodnutie vo veci samej, v porovnaní s prípadom, keď sa skutočne aktívny žalobca nedostaví na pojednávanie z dôvodu hospodárnosti a svoju neúčasť ospravedlní. V takomto prípade by nebolo správne tvrdiť, že by žalobca nemal záujem o pojednávanie a o rozhodnutie vo veci samej, keď práve žalobca bol tým, kto inicioval civilný spor a z tohto dôvodu práve on je tým subjektom, ktorý ma najväčší záujem na čo najrýchlejšom ukončení konania rozhodnutím vo veci samej aby boli tým deklarované skutočnosti, ktoré zakladajú jeho hmotnoprávny nárok. Sudca by mal už pri prvom rozhodnutí posúdiť komplexnú genézu sporu z hľadiska formálneho aj materiálneho a až na základe toho urobiť záver, či vydanie rozsudku pre zmeškanie je skutočne oprávnené a spravodlivé a zároveň ním bude dodržané aj ústavné právo na spravodlivé súdne konanie. Prioritou v spore musí zostať ochrana práv strán súdneho sporu, ktoré na súdnom spore chcú aktívne participovať. Hlavným poslaním súdneho konania je zaisťovať spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov strán. Podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku musia byť posudzované uvažlivo, v sporných a hraničných prípadoch nie je jeho vydanie na mieste.

Z obsahu spisu v predmetnej veci vyplýva, že žaloba s prílohami bola doručená súdu prvej inštancie 25.9.2015. Výzvou súdu prvej inštancie z 28.10.2015 č. k. 30C/617/2015-34 bola žalobkyňa vyzvaná, aby uviedla výšku medziúveru, ktorá bola žalovaným skutočne poskytnutá (z výpisu z účtu vyplýva, že skutočná výška poskytnutého úveru bola 19.760 eur, nakoľko zo sumy 20.000 eur bol odpočítaný poplatok za spracovanie), uviedla výšku sumy, ktorú žalovaní uhradili, a ako bola táto suma započítaná na istinu, úroky a ostatné poplatky, špecifikovali z čoho pozostávajú nezaplatené úroky za úver a nezaplatené poplatky vo výške 865,84 eur s odkazom na príslušné ustanovenia zmluvy, všeobecných

obchodných podmienok, resp. sadzobníka poplatkov, uviedla, či trvá na priznaní úroku z úveru vo výške 6,69 % ročne do zaplatenia, nakoľko ide o spotrebiteľský záväzkovoprávny vzťah, s tým, že úver bol zosplatnený dňa 13.3.2015. Žalobkyňa na výzvu odpovedala v jej podaní z 10.11.2015 zn. Odpoveď na výzvu súdu (doručenom súdu prvej inštancie 12.11.2015), v ktorom doplnila žalobu o údaje požadované súdom prvej inštancie. Dňa 28.1.2016 súd prvej inštancie doručil žalovanej 2/ žalobu s prílohami, poučenia a výzvu, aby sa k žalobe s prílohami v lehote desiatich dní od jej doručenia písomne vyjadrila. Podanie žalobkyne - doplnenie žaloby z 10.11.2015 súd žalovaným podľa údajov na doručenkách nedoručil. Žalovaní sa k žalobe a jej prílohám nevyjadrili. Následne súd prvej inštancie dňa 3.3.2016 určil v predmetnom spore termín pojednávania na deň 6.9.2016 o 9.00 hod. v pojednávacej miestnosti P-8, na ktoré predvolal žalobkyňu a žalovaných 1/ a 2/, zároveň s predvolaním doručoval aj poučenia. Podľa úpravy sudcu malo byť žalovaným doručované aj doplnenie žaloby žalobkyňou z 10.11.2015, avšak podľa doručky toto nebolo doručované. Súčasťou predvolania bolo aj poučenie podľa § 274 a § 278 CSP. Dňa 23.8.2016 bolo súdu doručené elektronicky podanie žalobkyne, v ktorom uviedla, že v predmetnom spore jej bolo doručené predvolanie na pojednávanie 6.9.2016, žiada o ospravedlnenie jej neúčasti na predmetnom pojednávaní z dôvodu pracovnej vyťaženia. Súhlasila, aby súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti, nakoľko mala za to, že všetky potrebné skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov, ktoré žalobkyňa predložila súdu v konaní. Uvedené žiadala aj vzhľadom na hospodárnosť konania, nakoľko jej účasť na pojednávaní by predstavovala ďalšie náklady, o ktoré by sa zvýšili trovy konania. Zároveň požiadala súd o zaslanie zápisnice o pojednávaní elektronicky. Predvolania žalovaných 1/ a 2/ sa obe vrátili súdu prvej inštancie dňa 3.9.2016 z adresy trvalého pobytu žalovaných M. XXX s poznámkou pošty - zásielka neprevzatá v odbernej lehote. Podľa zápisnice o pojednávaní zo 6.9.2016 sa na pojednávanie nedostavila ani žalobkyňa ani žalovaní 1/ a 2/, súd konštatoval, že sa nedostavila žalobkyňa, ktorá má termín predvolania doručený dňa 8.8.2016, neúčast' na pojednávaní ospravedlnila podaním z 23.8.2016, z ktorého je zrejmé, že žiada, aby súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti. Ďalej súd konštatoval, že sa nedostavili žalovaní 1/ a 2/ a vyhlásil uznesenie, ktorým pojednávanie odročil (bez uvedenia dôvodu) na termín 26.1.2017 o 12.30 hod, pojednávacia miestnosť P-5, s tým, že žalobkyne bude nový termín oznámený písomne a žalovaným 1/ a 2/ prostredníctvom príslušného OO PZ. Obvodné oddelenie Policajného zboru Trstice doručilo zásielky obsahujúce predvolania na pojednávanie a poučenia žalovaným 1/ a 2/ dňa 13.1.2017 a žalobkyňa si predvolanie prevzala prostredníctvom pošty dňa 3.1.2017. Aj súčasťou týchto predvolaní bolo poučenie v zmysle § 274 a § 278 CSP. Podľa zápisnice o pojednávaní z 26.1.2017 súd konštatoval, že sa nedostavila žalobkyňa, ktorá svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami, dostavili sa žalovaní 1/ a 2/, ktorí uviedli, že z podanej žaloby nepochopili ako žalobkyňa vypočítala celú dlžnú sumu s tým, že na pojednávanie sa dostavili aby so žalobkyňou mohli vzájomné nároky vysporiadať. Na to súd vyhlásil uznesenie, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobkyne a otvoril pojednávanie. Žalovaný 1/ uviedol, že vzhľadom na neprítomnosť žalobkyne na pojednávaní, ktorá sa ani neospravedlnila, navrhuje, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobkyne, iné k veci neuviedol. Žalovaná 2/ uviedla, že súhlasí s tým, čo uviedol žalovaný 1/, k jeho návrhu sa pripája. Na to súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania. Dňa 27.1.2017 bolo súdu prvej inštancie poštou doručené podanie žalobkyne z 23.1.2017, v ktorom žalobkyňa uviedla, že jej bolo doručené predvolanie na pojednávanie 26.1.2017 a žiadala ospravedlniť jej neúčast' na takomto pojednávaní z dôvodu pracovnej vyťaženia, pričom súhlasila s konaním a rozhodnutím v jej neprítomnosti a mala za to, že všetky rozhodujúce skutočnosti vyplývajú z jej doterajších podaní a predložených listinných dôkazov. Uvedené žiadala aj vzhľadom na hospodárnosť konania, nakoľko účasť žalobkyne na pojednávaní by predstavovala ďalšie náklady, o ktoré by sa zvýšili trovy konania. Napokon požiadala súd o zaslanie zápisnice o pojednávaní elektronicky. Z poštovej obálky, v ktorej bolo podanie žalobkyne doručené súd zistil, že táto zásielka bola podaná odosielateľom - žalobkyňou na poštovú prepravu dňa 23.1.2017 na pošte Bratislava 12 (t. j. 3 dni pred pojednávaním), bola adresovaná Okresnému súdu Galanta, Mierové nám. 1, 924 23 Galanta, avšak podľa poštovej pečiatky bola doručená dňa 25.1.2017 na poštu Komárno PSČ 945 01 (z neuvedených dôvodov, zjavne pochybením pošty) t. j. deň pred pojednávaním, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalobkyne.

Nezodpovedá procesnej situácii v súdnej veci záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa neúčast' na pojednávaní neospravedlnila včas. Včasnosť ospravedlnenia je totiž dodržaná, pokiaľ k nemu dôjde najneskôr do začiatku pojednávania. Žalobkyňa v predmetnom spore ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní odoslala prostredníctvom poštového podniku a pri riadnom a obvyklom doručovaní prostredníctvom pošty by ospravedlnenie bolo príslušnému súdu doručené včas t. j. pred začatím pojednávania. Podľa údajov na poštovej obálke však ospravedlnenie žalobkyne bolo z neznámych

dôvodov, zjavne zavinením pošty, doručené namiesto adresátovi (Okresný súd Galanta, Mierové nám. 1, 924 23 Galanta) na poštu Komárno PSČ 945 01 dňa 25.1.2017, t. j. deň pred pojednávaním, v dôsledku čoho sa dostalo na príslušný Okresný súd Galanta a ku konajúcemu sudcovi až dňa 27.1.2017 (t. j. 1 deň po pojednávaní). Možno sa síce stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že súd nie je zodpovedný za čas, po ktorý bude trvať poštová preprava, a je výlučne vecou žalobkyne doručiť svoje podanie tak, aby bolo súdu doručené včas, avšak jeho záver, že sa žalobkyňa nemá spoliehať na obvyklú dĺžku poštovej prepravy možno v kontexte predmetnej veci považovať za príliš formalistický, nakoľko žalobkyňa ospravedlnenie zaslala na správnu adresu a dôvodne (podľa obvyklej doby poštovej prepravy) predpokladala, že toto bude doručené včas a na ňou správne uvedenú adresu.

Žalobkyňa ako dôvod neúčasti na pojednávaní uviedla pracovnú vyťaženosť a tiež hospodárnosť konania, nakoľko účasť žalobkyne na pojednávaní by predstavovala ďalšie náklady, o ktoré by sa zvýšili trovy konania. K ospravedlniteľnosti dôvodu zmeškania pojednávania vo veci sa súd prvej inštancie v napadnutom uznesení vôbec nevyjadril, hoci je to prvotný predpoklad na zrušenie kontumačného rozsudku (§ 281 ods. 1 CSP). Princíp hospodárnosti konania alebo procesnej ekonómie je normatívne vyjadrený vo vyššie citovanom čl. 17 CSP, ide o jeden z kľúčových ústavnoprávnych princípov riadneho fungovania justície.

Bez ohľadu na rozoberané zásadné konkrétne prípadu odvolací súd zdôrazňuje, že účasť na pojednávaní je právom strany, nie jej povinnosťou. Prístup zvolený súdom prvej inštancie však v konečnom dôsledku vedie k záveru o obligatórnosti účasti strany na pojednávaní. V zmysle výkladu ustanovenia § 278 CSP (minimálne) naznačovaného súdom prvej inštancie neúčasť na pojednávaní anuluje všetku predchádzajúcu procesnú aktivitu žalujúcej strany. Žalobcu v prípade nevyužitia vlastného procesného práva (teda nie pre nesplnenie povinnosti uloženej či už zákonom alebo konajúcim súdom) stíha „absolútna strata sporu“. Následkom neúčasti na pojednávaní nielenže spor pred súdom prvej inštancie prehráva, ale prichádza i o právo na riadny opravný prostriedok, keďže proti rozsudku pre zmeškanie je odvolanie prípustné len z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. Ak je strana presvedčená, že všetky relevantné argumenty (prostriedky procesného útoku či obrany) už v spore uplatnila, je „nútenie“ jej k prítomnosti na pojednávaní pod hrozbou v podstate definitívneho plného neúspechu v spore na hranici rešpektovania princípu konania súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán (čl. 17 Základných princípov CSP).

Odvolací súd je názoru, že súd prvej inštancie aplikoval príliš formalistický výklad ustanovení § 278 a § 281 CSP, vybral si spôsob rozhodnutia procesne v danej veci nie najvhodnejší, nakoľko predmetný súdny spor trvá už dlhšiu dobu (ku dňu rozhodovania súdom prvej inštancie 1 rok a 4 mesiace), s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu, najmä na to, že žalobkyňa bola v priebehu celého prvoinštančného konania aktívna (podala žalobu, riadne reagovala na výzvu a predvolania súdu prvej inštancie, doplnila na výzvu súdu žalobu, predložila všetky relevantné listinné dôkazy, použila prostriedky procesného útoku v súlade s ust. § 149 CSP, keď riadne pripojila a označila v žalobe, ako aj v podaní - doplnení žaloby zo dňa 10.11.2015 dôkazy, ktoré je potrebné vykonať, nežiadala o odročenie pojednávania, súhlasila s prejednaním a rozhodnutím sporu v jej neprítomnosti, majúc za to, že jej účasť nie je nutná ani potrebná, keďže zodpovedala všetky dotazy súdu a žalovaní nárok uplatnený žalobou nezospornili), svoju neúčasť na pojednávaní sa pokúsila včas a riadne ospravedlniť, uviedla vážny dôvod (keďže vzhľadom na predmet sporu v čase pojednávania vo výške 20.539,30 eur s príslušenstvom, za súčasného uplatnenia žalobkyňou všetkých relevantných tvrdení a dôkazov, za situácie, keď žalovaní sa k žalobe vôbec nevyjadrili a nárok žalobkyne nezospornili, žalobkyňa výslovne súhlasila s prejednaním veci a rozhodnutím bez jej účasti na pojednávaní a ostatné vyššie popísané okolnosti, by jej účasť na pojednávaní nebola v súlade so zásadou hospodárnosti) a jej neúčasťou na danom pojednávaní teda rozhodne nedošlo k mareniu spravodlivosti z jej strany, preto nebolo ani dôvodným ani spravodlivým uplatnenie voči nej sankcie v podobe vydania kontumačného rozsudku, ktorého vydanie nebolo primerané ani ostatným okolnostiam sporu a ostatným zásadám civilného procesu. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napriek, podľa názoru odvolacieho súdu, nesplneniu podmienok v zmysle § 278 CSP pre vydanie kontumačného rozsudku pre zmeškanie žalobcu, takýto rozsudok vydal, nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím bol naplnený žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Ustanovenie § 278 CSP treba vykladať aj v kontexte s ust. § 149 a nasl. a § 167 CSP, teda zmeškaním nie je bez ďalšieho neprítomnosť strany na pojednávaní; zmeškaním teda nie je, ak sa strana pojednávania (prejednaní) síce nezúčastní, avšak si v spore uplatní procesný útok/procesnú obranu, teda nemôže spor stratiť len pre neprítomnosť bez toho, že by súd nemal povinnosť sa s jej útokom/obranou vysporiadať. Neúčasť žalobkyne nebránila vecnému rozhodnutiu sporu, nejednalo sa z

jej strany o marenie spravodlivosti. Ust. § 278 CSP platí iba primerane (teda nie bezvýhradne) a vydanie rozsudku pre zmeškanie je len v rovine možnosti konania (rozhodnutia) súdu, posúdenie ktorej možnosti prináleží i odvolaciemu súdu.

S poukazom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu a rovnako ani na vydanie uznesenia o zamietnutí návrhu žalobkyne na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok pre zmeškanie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil (vrátane závislého výroku o trovách prvoinštančného konania) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Z rovnakého dôvodu zrušil aj napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, avšak bez vrátenia veci na ďalšie konanie. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu napadnutých rozhodnutí, sa odvolací súd ďalšími námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní nezaoberal.

9. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, teda rozsudkom pre zmeškanie rozhodne iba v prípade splnenia všetkých zákonných predpokladov, inak doručí doplnenie žaloby - podanie žalobkyne z 10.11.2015 s prílohou (č.l. 35-37 spisu) obom žalovaným a žalobu s prílohami a výzvu na vyjadrenie k žalobe žalovanému 1/ (podľa doručenký pri č. l. 33 totiž súdnu zásielku za neho prevzal tzv. poštový splnomocnenec), vec prejedná, v potrebnom rozsahu vykoná dokazovanie, výsledky celého konania zhodnotí a až potom o veci rozhodne, pričom je potrebné náležite sa vysporiadať s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou strán sporu a nové rozhodnutie náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodniť.

10. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov konania (vrátane trov tohto odvolacieho konania).

11. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)